

Näringsdepartementet
103 33 STOCKHOLM

Åklagarmyndighetens synpunkter på förslag till förordning om integritet och elektronisk kommunikation

Åklagarmyndigheten har tagit del av de remissyttranden som inlämnats av Ekobrottsmyndigheten, Polisen och Säkerhetspolisen.

Åklagarmyndigheten har granskat förslaget utifrån sitt perspektiv som brottsbekämpande myndighet.

Den föreslagna förordningen är avsedd att utgöra *lex specialis* i förhållande till den allmänna dataskyddsförordningen 2016/679 och innehåller i förhållande till denna kompletterande bestämmelser om bl.a. integritetsskydd för användare av elektroniska kommunikationstjänster.

Artikel 15.1 i direktiv 2002/58 – vilket föreslås upphävas genom den föreslagna förordningen – ger medlemsstaterna möjlighet att begränsa omfattningen av den principiella skyldigheten att säkerställa konfidentialiteten för kommunikation och därmed förbundna trafikuppgifter. Föreskrifter om behandling och lagring av trafik- och positioneringsuppgifter för de brottsbekämpande myndigheternas behov utgör idag en sådan begränsning.

EU-domstolen har nyligen behandlat detta i sin dom den 21 december 2016 i de förenade målen C-203/15 och C-698/15. Domstolen konstaterar där att artikel 15.1 i direktiv 2002/58 ska tolkas strikt och att en sådan bestämmelse inte kan motivera att undantaget från denna principiella skyldighet (att säkerställa konfidentialiteten för kommunikation och därmed förbundna trafikuppgifter), i synnerhet förbudet i artikel 5 i direktivet mot att lagra dessa uppgifter, görs till huvudregel (a dom p. 89).

EU-domstolen har genom sina uttalanden i domen underkänt den svenska lagstiftningen om datalagring för de brottsbekämpande myndigheternas ändamål på grund av att den föreskriver en generell lagring. Rättsläget har efter domen blivit oklart i flera europeiska länder. Regeringen har efter domen tillsatt en utredning om datalagring och EU-rätten (dir. Ju 2017:16) som ska lämna förslag till ny lagstiftning på området.

I artikel 2.2 d i den föreslagna förordningen anges att förordningen inte ska tillämpas på ”verksamhet som behöriga myndigheter utför i syfte att förebygga, förhindra, utreda, avslöja eller lagföra brott eller verkställa straffrättsliga påföljder, i vilket även ingår att skydda mot samt förebygga hot mot den allmänna säkerheten”. I den delen blir medlemsstaternas lagstiftningsutrymme när det gäller frågor om exempelvis datalagring i stället avhängigt av de möjligheter till begränsningar som följer av artikel 23.1 d i den allmänna dataskyddsförordningen (se artikel 6, 7 och 11 i den föreslagna förordningen, som hänvisar till artikel 23.1 d i den allmänna dataskyddsförordningen 2016/679). Denna artikel föreskriver också – på liknande sätt som artikel 15.1 i direktiv 2002/58 – undantagen från huvudregeln.

Bestämmelserna i den föreslagna förordningen förmår således inte avhjälpa det oklara rättsläge som uppstått efter EU-domstolens dom den 21 december 2016.

Ekobrottsmyndigheten, Polisen och Säkerhetspolisen har i sina yttranden lämnat olika förslag till kompletteringar av förordningstexten, vilka har till syfte att föra in bestämmelser som tar sikte på datalagring för brottsbekämpande ändamål. Mot bakgrund av motiven bakom förslaget till förordningen och dess uttryckliga bestämmelse i artikel 2.2 d, förefaller dock dessa lösningar på det problematiska rättsläget missriktade. För att lösa frågan om datalagring för brottsbekämpande ändamål är medlemsstaterna i stället hänvisade till att tillämpa de undantagsbestämmelser som framgått ovan.

Detta yttrande har beslutats av överåklagaren Mats Svensson efter föredragning av kammarråklagaren Hans Harding.

Mats Svensson

Hans Harding

Kopia till

Biblioteket, rättsavdelningen